
ANALIZA DANYCH ANKIETOWYCH, SEMESTR LETNI 2024/2025

Zadania do sprawozdania 1

Część I

zadanie 1. W pewnej dużej firmie technologicznej przeprowadzono ankietę mającą na celu ocenę skuteczności programów szkoleniowych dla pracowników. Wzięło w niej udział dwieście losowo wybranych osób (losowanie proste ze zwracaniem).

W pliku "ankieta.csv" umieszczono odpowiedzi na kilka z zadanych pytań:

- "W jakim dziale pracujesz?" - zmienna **DZIAŁ** przyjmująca wartości: **HR** (Dział zasobów ludzkich), **IT** (Dział technologii informatycznych), **PD** (Dział Produktowy) lub **MK** (Dział Marketingu),
- "Jak długo pracujesz w firmie?" - zmienna **STAŻ** przyjmująca wartości: **1** (Poniżej jednego roku), **2** (Między jednym a trzema latami) lub **3** (Powyżej trzech lat),
- "Czy pełnisz funkcję kierowniczą?" - zmienna **CZY_KIER** przyjmująca wartości: **Tak** (Stanowisko kierownicze) lub **Nie** (Stanowisko inne niż kierownicze),
- "Jak bardzo zgadzasz się ze stwierdzeniem, że firma zapewnia odpowiednie wsparcie i materiały umożliwiające skuteczne wykorzystanie w praktyce wiedzy zdobytej w trakcie szkoleń?" - zmienna **PYT_1** przyjmująca wartości: **-2** (zdecydowanie się nie zgadzam), **-1** (nie zgadzam się), **0** (nie mam zdania), **1** (zgadzam się), **2** (zdecydowanie się zgadzam).
- "Jak bardzo zgadzasz się ze stwierdzeniem, że firma oferuje szkolenia dostosowane do twoich potrzeb, wspierając twój rozwój zawodowy i szanse na awans?" - zmienna **PYT_2** przyjmująca wartości: **-2** (zdecydowanie się nie zgadzam), **-1** (nie zgadzam się), **1** (zgadzam się), **2** (zdecydowanie się zgadzam).

Dodatkowo w ramach metryczki ankietowani zostali poproszeni o wskazanie swojego wieku - zmienna **WIEK** przyjmująca wartości numeryczne, oraz wskazanie płci - zmienna **PŁEĆ** przyjmująca wartość **K** lub **M**.

Kilka tygodni później w firmie przeprowadzono cykl szkoleń indywidualnie dostosowanych do potrzeb konkretnych grup pracowników. Ankietowanych biorących udział w badaniu poproszono wówczas o ponowną odpowiedź na pytanie dotyczące wsparcia w rozwoju zawodowym i możliwości awansu w firmie - zmienna **PYT_3**.

1. Wczytaj dane i przygotuj je do analizy. Zadbaj o odpowiednie typy zmiennych, zweryfikuj czy przyjmują wartości zgodne z powyższym opisem, zbadaj czy nie występują braki w danych.
2. Utwórz zmienną **WIEK_KAT** przeprowadzając kategoryzację zmiennej **WIEK** korzystając z następujących przedziałów: do 35 lat, między 36 a 45 lat, między 46 a 55 lat, powyżej 55 lat.

3. Sporządź tablice liczości dla zmiennych: **DZIAŁ**, **STAŻ**, **CZY_KIER**, **PŁEĆ**, **WIEK_KAT**. Sformułuj wnioski.
4. Sporządź wykresy kołowe oraz wykresy słupkowe dla zmiennych: **PYT_1** oraz **PYT_2**. Sformułuj wnioski.
5. Sporządź tablice wielodzielcze dla par zmiennych: **PYT_1** i **DZIAŁ**, **PYT_1** i **STAŻ**, **PYT_1** i **CZY_KIER**, **PYT_1** i **PŁEĆ** oraz **PYT_1** i **WIEK_KAT**. Sformułuj wnioski.
6. Sporządź tablicę wielodzielczą dla pary zmiennych: **PYT_2** i **PYT_3**. Sformułuj wnioski.
7. Utwórz zmienną **CZY_ZADOW** na podstawie zmiennej **PYT_2** łącząc kategorie "nie zgadzam się" i "zdecydowanie się nie zgadzam" oraz "zgadzam się" i "zdecydowanie się zgadzam".
8. Sporządź wykresy mozaikowe odpowiadające parom zmiennych: **CZY_ZADOW** i **DZIAŁ**, **CZY_ZADOW** i **STAŻ**, **CZY_ZADOW** i **CZY_KIER**, **CZY_ZADOW** i **PŁEĆ** oraz **CZY_ZADOW** i **WIEK_KAT**. Czy na podstawie uzyskanych wykresów można postawić pewne hipotezy dotyczące realicji między powyższymi zmiennymi? Spróbuj sformułować kilka takich hipotez.

* Jeśli korzystasz z pakietu R, to w punkcie 8. możesz użyć funkcji *mosaic* z biblioteki *vcd*. W Pythonie skorzystaj na przykład z *mosaic* z pakietu *statsmodels*.

Część II

zadanie 2. Zilustruj odpowiedzi na pytanie "Jak bardzo zgadzasz się ze stwierdzeniem, że firma pozwala na (...)?" (zmienna **PYT_1**) w całej badanej grupie oraz w podgrupach ze względu na zmienną **CZY_KIER**. W tym celu możesz zaproponować własne metody wizualizacji lub zapoznać się z biblioteką *likert* i dostępnymi tam funkcjami *summary* oraz *plot* (jeśli korzystasz z R) oraz z biblioteką *Altair* lub *plot-likert* (jeśli korzystasz z Pythona).

zadanie 3. Zapoznaj się z funkcją *sample* z biblioteki *stats* (w R) lub z funkcją *random.choice* z biblioteki *numpy* (w Pythonie). Przetestuj jej działanie dla różnych wartości argumentów wejściowych. Następnie wylosuj próbkę o liczości 10% wszystkich rekordów z pliku "ankieta.csv" w dwóch wersjach: ze zwracaniem oraz bez zwracania.

zadanie 4. Zaproponuj metodę symulowania zmiennych losowych z rozkładu dwumianowego. Napisz funkcję do generowania realizacji, a następnie zaprezentuj jej działanie porównując wybrane teoretyczne i empiryczne charakterystyki dla przykładowych wartości parametrow rozkładu: n i p .

zadanie 5. Zaproponuj metodę symulowania wektorów losowych z rozkładu wielomianowego. Napisz funkcję do generowania realizacji, a następnie zaprezentuj jej działanie porównując wybrane teoretyczne i empiryczne charakterystyki dla przykładowych wartości parametrow rozkładu: n i $\mathbf{p}$.

Część III oraz IV

zadanie 6. Napisz funkcję do wyznaczania realizacji przedziału ufności Cloppera-Pearsona. Niech argumentem wejściowym będzie poziom ufności, liczba sukcesów i liczba prób lub poziom ufności i wektor danych (funkcja powinna obsługiwać oba przypadki).

zadanie 7. Korzystając z funkcji napisanej w zadaniu 6. wyznacz realizacje przedziałów ufności dla prawdopodobieństwa, że pracownik uważa szkolenia za przystosowane do swoich potrzeb w pierwszym badanym okresie oraz w drugim badanym okresie. Skorzystaj ze zmiennych **CZY_ZADW** oraz **CZY_ZADW_2** (utwórz zmienną analogicznie jak w zadaniu 1.7). Przyjmij $1 - \alpha = 0.95$.

zadanie 8. Zapoznaj się z funkcjami do generowania zmiennych losowych z rozkładu dwumianowego oraz do wyznaczania przedziałów ufności dla parametru p . Przetestuj ich działanie.

zadanie 9. Przeprowadź symulacje, których celem jest porównanie prawdopodobieństwa pokrycia i długości przedziałów ufności Cloppera-Pearsona, Walda i trzeciego dowolnego typu zaimplementowanego w wybranej funkcji. Rozważ $1 - \alpha = 0.95$, rozmiar próby $n \in \{30, 100, 1000\}$ i różne wartości prawdopodobieństwa p . Wyniki umieść na wykresach i sformułuj wnioski, które dla konkretnych danych ułatwią wybór konkretnego typu przedziału ufności.

* W zadaniu 8. w pakiecie R możesz skorzystać z funkcji *rbinom* z biblioteki *stats* oraz *binom.confint* z biblioteki *binom*. W Pythonie możesz skorzystać z *binomial* z biblioteki *random* oraz *stats.proportion.proportion_confint* z biblioteki *statsmodels*.

Część V

zadanie 10. Zapoznaj się z funkcjami służącymi do wykonania testu dokładnego oraz asymptotycznego weryfikującego hipotezę zerową dotycząca prawdopodobieństwa sukcesu z rozkładu dwumianowego. W pakiecie R możesz skorzystać z *binom.test* oraz *prop.test* z biblioteki *stats*, natomiast w Pythonie użyj *stats.binomtest* z biblioteki *scipy* oraz *stats.proportion.proportions_ztest* z biblioteki *statsmodels*. Przetestuj działanie funkcji.

zadanie 11. Dla danych z pliku "ankieta.csv" korzystając z funkcji z zadania 10., przyjmując $1 - \alpha = 0.95$, zweryfikuj następujące hipotezy i sformułuj wnioski:

1. Prawdopodobieństwo, że w firmie pracuje kobieta wynosi 0.5.
2. Prawdopodobieństwo, że pracownik uważa szkolenia za przystosowane do swoich potrzeb w pierwszym badanym okresie jest większe bądź równe 0.7.
3. Prawdopodobieństwo, że kobieta pracuje na stanowisku kierowniczym jest równe prawdopodobieństwu, że mężczyzna pracuje na stanowisku kierowniczym.
4. Prawdopodobieństwo, że kobieta uważa szkolenia za przystosowane do swoich potrzeb w pierwszym badanym okresie jest równe prawdopodobieństwu, że mężczyzna uważa szkolenia za przystosowane do swoich potrzeb w pierwszym badanym okresie.

5. Prawdopodobieństwo, że kobieta pracuje w dziale zasobów ludzkich jest większe lub równe prawdopodobieństwu, że mężczyzna pracuje w dziale zasobów ludzkich.

zadanie 12. Wyznacz symulacyjnie moc testu dokładnego oraz moc testu asymptotycznego w przypadku weryfikacji hipotezy zerowej $H_0 : p = 0.9$ przeciwko $H_1 : p \neq 0.9$ przyjmując wartość $1 - \alpha = 0.95$. Uwzględnij różne wartości alternatyw i różne rozmiary próby. Sformułuj wnioski.

Zadania dodatkowe

zadanie *1. Wyznacz granice asymptotycznego przedziału ufności dla prawdopodobieństwa sukcesu bazując na przekształceniu logit korzystając z metody delta. Zaimplementuj metodę oraz porównaj wyniki z funkcją zaimplementowaną w wybranym pakiecie.